

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

Новонастањени обвезник је запослени које закључује уговор о раду на неодређено време са послодавцем који се квалификује за коришћење олакшице (квалификовани послодавац).

Квалификовани послодавац је било који послодавац који се у складу са пореским прописима сматра **резидентом Србије**,¹ а који закључује уговор о раду са новонастањеним обвезником.

Уколико новонастањени обвезник закључује уговор о раду са квалификованим послодавцем који **није повезано лице**² са послодавцем код кога је запослени (**новонастањени обвезник**) претходно био запослен, запослени мора да испуњава један од услова, и то:

1. **није претежно боравио на територији Србије у периоду од 2 године (24 месеца)** који претходе дану закључења уговора; или
2. у моменту закључења уговора са квалификованим послодавцем **има мање од 40 година, и у периоду од 12 месеци** који претходе дану закључења уговора је претежно боравио ван територије Србије ради даљег школовања или стручног усавршавања.

Међутим, уколико новонастањени обвезник закључује уговор о раду са квалификованим послодавцем који **јесте повезано лице** са послодавцем код кога је новонастањени обвезник претходно био запослен, како би се квалификовао за коришћење олакшице, поред претходно наведених услова новонастањени обвезник додатно мора да докаже да је **од 1990. године барем три године био порески резидент Србије**.

Квалификовани послодавац има право на примену олакшице уколико је месечна **брutto 1 зарада** новонастањеног обвезника код квалификованог послодавца **већа од 264.684 динара**.

Као изузетак од овога, минимална **брutto 1 зарада** за физичко лице које у моменту закључења уговора са квалификованим послодавцем има **мање од 40 година**, и у периоду од 12 месеци који претходе дану закључења уговора је претежно боравило ван територије Србије **ради даљег школовања или стручног усавршавања** треба да износи **најмање 176.456 динара**.

Поред наведених услова, како би постојала могућност коришћења пореске олакшице, **новонастањени обвезник** мора да се са члановима породице (уколико има породицу) **најкасније у року од 183 дана** од датума закључења уговора **настани на територији Србије** чиме би се сматрао пореским резидентом.

¹ Квалификовани послодавац не може бити огранак, погон, представништво, и остала места пословања преко којег нерезидентни обвезник обавља делатност, будући да се у складу са пореским прописима они не сматрају резидентом Србије. У пракси, квалификовани послодавац је најчешће домаће друштво са ограниченом одговорношћу (д.о.о.), акционарско друштво (а.д.) или предузетник који закључује уговор о раду са новонастањеним обвезником.

² Повезано лице је правно или физичко лице које има могућност контроле или значајнијег утицаја на пословне одлуке другог лица. У пракси, то подразумева посредно или непосредно поседовање минимум 25% акција или удела у власништву другог лица или поседовање минимум 25% гласова у органима управљања тог лица.

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

Сходно томе, уколико физичко лице које закључује уговор о раду и квалификовани послодавац испуњавају наведене критеријуме, **основица пореза на зараду као и основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање** за тог новонастањеног обвезника **по уговору о раду** на неодређено време код квалификованог послодавца **се може умањити за 70%**.

Право на умањење плаћања пореза и доприноса **се може користити најдуже за период од пет година**. Петогодишњи рок се рачуна и тече од дана закључења уговора са првим квалификованим послодавцем (нпр. уколико лице закључи уговор 1. јануара 2022. године, ова олакшица се користити до 31. децембра 2026. године). С тим у вези, уколико новонастањени обвезник закључи уговор о раду са првим квалификованим послодавцем 1. јануара 2022. године и 1. јануара 2026. године промени послодавца и закључи уговор са другим квалификованим послодавцем, први квалификовани послодавац има право да за то лице користи олакшицу четири године, док други квалификовани послодавац може користити олакшицу за исто лице најдуже годину дана (до 31. децембра 2026. године), будући да се право на умањење може користити најдуже пет година за једно лице.

Додатно, могућност коришћења ослобођења **се сме користити за обрачун прве зараде након што су испуњени сви услови за коришћење овог ослобођења и обезбеђена је валидна документација која то и доказује**. Следствено, уколико **не постоји валидна документација** којом се доказује испуњење било ког од услова за коришћење овог ослобођења **у тренутку исплате зараде, не постоји ни могућност за умањење основице** за порез за зараде и социјалне доприносе за обрачун зараде.

Преглед неопходне документација којом се доказује испуњење свих услова прописаних за право коришћења ове олакшице укључује:

1. **Изјаву квалификованог послодавца** (*припрема квалификовани послодавац*) којом потврђује да новонастањени обвезник пре заснивања радног односа и стицања статуса квалификованог послодавца није био у радном односу код било ког послодавца који би се у моменту стицања статуса новонастањеног обвезника сматра повезаним лицем са тим квалификованим послодавцем. Уколико новонастањени обвезник промени квалификованог послодавца, и тај нови квалификовани послодавац (и потенцијално сваки други за време трајања олакшице) треба да припреми овакву писану изјаву којом потврђује да тај запослени није био у радном односу код било ког послодавца који се **у моменту стицања статуса новонастањеног обвезника (тј. у моменту закључења уговора са првим квалификованим послодавцем)** сматрао повезаним лицем са тим квалификованим послодавцем.
2. **Изјава новонастањеног обвезника** (*припрема новонастањени обвезник*) којом потврђује да пре заснивања радног односа са квалификованим послодавцем није био у радном односу (уколико није био запослен), односно информације о свим послодавцима (пун назив и седиште послодавца) и државама чији је порески обвезник тај послодавац код кога је био у радном односу током периода рада у другој држави (уколико је био запослен)

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

3. Доказ да је новонастањени обвезник минимум три године од 1990. године био порески резидент Србије (*прибавља новонастањени обвезник у случају када закључује уговор о раду са квалификованим послодавцем који јесте повезано лице са послодавцем код кога је новонастањени обвезник претходно био запослен*), и то:

- за држављане Србије:
 - потврда о промени пребивалишта или боравишта од МУП-а од 1990. године из које се може утврдити да је физичко лице најмање три године имало пребивалиште или боравање на територији Србије, или
 - потврда о промени пребивалишта или боравишта супружника и њихове заједничке малолетне деце од МУП-а, из које се може утврдити да су супружник и деца новонастањеног обвезника у периоду од 1990. године најмање три године имали пребивалиште или боравање на територији Србије;
- за стране држављане (новонастањене обвезнике који немају држављанство Србије):
 - доказ о одобреном привременом боравању или сталном настањењу на територији Србије од МУП-а, из кога се може утврдити да је то лице најмање три године имало одобрено привремено боравање или стално настањење на територији Србије у периоду од 1990. године; или
 - такав доказ за супружника и њихову заједничку малолетну децу, из кога се може утврдити да је то лице најмање три године имало одобрено привремено боравање или стално настањење на територији Републике од 1990. године.

4. Доказ да новонастањени обвезник није претежно боравио на територији Србије у претходном периоду (*прибавља новонастањени обвезник*), и то

- за новонастањене обвезнике који нису претежно боравили на територији Србије у периоду од 2 године (24 месеца) који претходе дану закључења уговора:
 - **писана изјава** којом физичко лице потврђује да у претходна 24 месеца који претходе датуму закључења уговора **претежно боравио на територији(ама) других држава**. Изјава треба да садржи податке о држави или државама у којима је боравило, као и информацију да то физичко лице није непрекидно или са прекидима боравило на територији Србије више од 366 дана у поменутом периоду од 24 месеца, и
 - један од докумената који доказује да је обвезник претежно боравио ван Србије:
 - **потврда о промени пребивалишта (или боравишта) издата од МУП-а** (из које се може утврдити да обвезник у претходна 24 месеца који претходе датуму закључења уговора није имао пребивалиште (или боравање) у Србији); или

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

- **потврда о пребивалишту (или боравишту) у другој држави** издату од надлежног органа друге државе, или извод из регистра страног надлежног органа (из чега се може утврдити да је обвезник у претходна 24 месеца који претходе датуму закључења уговора имао пребивалиште (или боравиште) у другој држави); или
 - **потврда страног послодавца** о радном односу у другој држави и раду на територији друге државе (из чега се може утврдити да је обвезник у претходна 24 месеца који претходе датуму закључења уговора радио у другој држави), или
 - **доказ надлежног државног органа друге државе** да је физичко **лице било осигураник социјалних доприноса у другој држави** (из чега се може утврдити да је обвезник у претходна 24 месеца који претходе датуму закључења уговора био осигураник по прописима друге државе).
 - за новонастањене обвезнике који у моменту закључења уговора са квалификованим послодавцем имају мање од 40 година, и у периоду од 12 месеци који претходе дану закључења уговора су претежно боравили ван територије Србије ради даљег школовања или стручног усавршавања:
 - **писана изјава** којом физичко лице потврђује да у претходних 12 месеци који претходе датуму закључења уговора **претежно боравио на територији(ама) других држава**. Изјава треба да садржи податке о држави или државама у којима је боравило, као и информацију да то физичко лице није непрекидно или са прекидима боравило на територији Србије више од 183 дана у поменутом периоду од 12 месеци,
 - **диплому, уверење или потврду** о завршеном средњем или високом образовању или завршене постдипломске или студије првог, другог или трећег степена у другој држави или потврду о другом виду стручног усавршавања у другој држави због чега је боравио ван Србије, и
 - један од докумената који доказује да је обвезник претежно боравио ван Србије у периоду од 12 месеци који претходе дану закључења уговора о раду са квалификованим послодавцем:
 - **потврда о промени пребивалишта (или боравишта) издата од МУП-а** (из које се може утврдити да обвезник у претходних 12 месеци који претходе датуму закључења уговора није имао пребивалиште (или боравиште) у Србији); или
 - **потврду о пребивалишту (или боравишту) у другој држави** издату од надлежног органа друге државе, или извод из регистра страног надлежног органа (из чега се може утврдити да је обвезник у претходних 12 месеци који претходе датуму закључења уговора имао пребивалиште (или боравиште) у другој држави).
5. **Доказ о праву својине на непокретности за становање или закупу непокретности.** Ово подразумева или сопствено право својине на

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

непокретности за становање или закупу непокретности у Србији или право својине на непокретности за становање чланове породице³ (*прибавља новонастањени обвезник*);

6. **Писану изјаву којом новозапослени обвезник** потврђује да се у периоду од 183 дана пре до истека 183 дана по закључењу уговора о раду са квалификованим послодавцем **настанио у Србији заједно са супружником и заједничком малолетном децом**. Изјава треба да садржи и податак о намери да у Србији борави 183 или више дана у било ком периоду од 12 месеци након закључења уговора, а у периоду остваривања права на умањење основице за плаћање пореза и доприноса (*прибавља новонастањени обвезник*);
7. **Уверење о пребивалишту, односно одобреном боравку**. Оно се први пут доставља у року од 180 дана од датума закључења уговора, а **после тога најмање једном у 12 месеци током периода коришћења олакшице** (*прибавља новонастањени обвезник*):
 - за држављане Србије то представља уверење о пребивалишту (или боравишту) у Србији издато од стране МУП-а;
 - за стране држављане је то доказ о одобреном привременом боравку или сталном настањењу у Србији за новонастањеног обвезника, супружника и заједничку малолетну децу.

Имајући у виду напред наведено као и приказани преглед неопходне документације, уколико квалификовани послодавац и новонастањени обвезник закључе уговор о раду на неодређено време али у моменту исплате прве зараде немају документацију којом се доказује испуњење било ког од услова за коришћење овог ослобођења (нпр. новонастањени обвезник пре обрачуна прве зараде није доставио доказ да је настањен на територији Србије), не постоји могућност коришћења овог ослобођења за тај месец. Последично, под претпоставком да новонастањени обвезник достави и доказ да је настањен на територији Србије пре обрачуна следеће зараде, максимални период коришћења подстицаја за умањење основице за порез на зараду и доприносе износи 4 године и 11 месеци.⁴

У случају промене квалификованог послодавца (када новонастањени порески обвезник закључи уговор о раду са другим квалификованим послодавцем), други квалификовани послодавац, као и сваки следећи квалификовани послодавац, дужан је да прибави сву неопходну документацију у циљу доказивања испуњености услова у односу **на период који претходи дану закључења уговора о раду са првим квалификованим послодавцем**. Овакву документацију послодавац може прибавити од новонастањеног

³ Чланове породице чине супружник, родитељи, деца, усвојеник и усвојилац.

⁴ Под условом да квалификовани послодавац и новонастањени обвезник током целог периода поседују валидну документацију за коришћење подстицаја.

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

обвезника у оригиналу или као оверене копије код јавног бележника⁵ (оверене копије оригиналних докумената које је приложио првом квалификованом послодавцу).

Пример: Физичко лице, новонастањени обвезник закључује уговор о раду са квалификованим послодавцем 1. фебруара 2022. године. Уговорена бруто један зарада износи 350.000 динара. Новонастањени обвезник испуњава услове за умањење основице за обрачун пореза и доприноса.

Исплата прве зараде (за фебруар) се врши 28. фебруара 2022. године. У моменту исплате зараде новонастањени обвезник квалификованом послодавцу није доставио доказ о праву својине на непокретности за становање или закупу непокретности, већ га доставља током марта 2022. године. Почевши од обрачуна зараде за март 2022. године, квалификовани послодавац и новонастањени обвезник имају сву неопходну документацију за коришћење умањења основице за обрачун пореза и доприноса.

Имајући то у виду, могућност коришћења ове олакшице се може применити почевши од обрачуна зараде за март 2022. године. Пример обрачуна зараде за фебруар и март 2022. је дат у наставку:

РБ	Назив	Фебруар 2022	Март 2022
1.	Бруто зарада	350.000	350.000
2.	Неопорезиви износ	19.300	19.300
3.	Основица пореза на зараду пре додатног умањења (1-2)	330.700	330.700
4.	Износ за који се додатно умањује пореска основица за новонастањеног обвезника (3*70%)		231.490
5.	Основица пореза на зараду (3-4)	330.700	99.210
6.	Порез на зараду (10%)	33.070	9.921
7.	Основица за плаћање доприноса пре умањења	350.000	350.000
8.	Износ за који се умањује основица за плаћање доприноса (7*70%)		245.000
9.	Основица за плаћање доприноса након умањења (7-8)		105.000
10.	Максимална основица за плаћање доприноса	441.140	441.140
11.	Основица за плаћање доприноса	350.000	105.000
12.	Доприноси на терет запосленог (11x19.9%)	69.650	20.895

⁵ Имајући у виду новонастањени обвезник неопходну документацију доставља у оригиналу (првом квалификованом послодавцу), односно као оверену копију (сваком следећем квалификованом послодавцу), у пракси је након прибављања свих оригиналних докумената пожељно и препоручљиво обезбедити и оверене копије које би се користиле у случају промене квалификованог послодавца.

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

	Допринос за ПИО (11x14%)	49.000	14.700
	Допринос за здравство (11x5.15%)	18.025	5.408
	Допринос за незапосленост (11x0.75%)	2.625	788
13.	Доприноси на терет послодавца (11x16.15%)	56.525	16.958
	Допринос за ПИО (11x11%)	38.500	11.550
	Допринос за здравство (11x5.15%)	18.025	5.408
14.	Нето за исплату новонастањеном обвезнику (1-6-12)	247.280	319.184
15.	Оптерећеност нето зараде порезом и доприносима за обавезно социјално осигурање	64%	15%
16.	Трошак послодавца (1+13)	406.525	366.958

Последично, прописани начин умањења основице за порез и доприносе за новонастањеног обвезника подразумева мањи порез и доприносе на терет запосленог који се плаћају из зараде, што значи и **већу нето зараду новонастањеног обвезника**.

Поред тога, будући да је у периодима када се користи ова олакшица и основица за доприносе на терет послодавца умањена за 70% и **укупан трошак зарада за послодавца је мањи**.

У оквиру Каталога врсте прихода, који је саставни део Правилника о пореској пријави за порез по одбитку, је предвиђена и посебна ознака за ову врсту ослобођења, „24: Зарада новонастањеног обвезника, са правом на умањење за 70% основице пореза на зараду и доприноса по члану 15в Закона и члану 15а Закона о доприносима“.